

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **P. M.**, bytom Š., S. v dovolacom konaní zastúpená Advokátska Kancelária D., s.r.o. P., B., proti odporcovi: **R. M.**, bytom H., T. o **zvýšenie výživného**, ktorá sa viedlo na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 28P 33/2009 o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2.septembra 2009 sp. zn. 20CoP 61/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 22.apríla.2009 č.k. 28P33/2009-28 zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava č.k. 26P 92/2001 z 8.novembra 2001 v časti výživného na vtedy maloletú P. M., nar. X. tak, že otec je povinný prispievať na výživu P. M., sumou 160 eur mesačne od 1.septembra 2008, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk P. M., narodenej X.; zročné výživné za obdobie od 1.septembra 2008 do 30.apríla 2009 v sume 549,69 eur povolil splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 20 eur mesačne.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 2. septembra 2009 sp. zn. 20CoP 61/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd uviedol že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, zhodnotil osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov, ako i potreby navrhovateľky a správne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď

dospel k záveru, keď výživné určené v sume 160 eur mesačne od 1.septembra.2008 zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky a možnostiam a schopnostiam odporcu platiť výživné v tejto sume.

Navrhovateľka podala proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie. Navrhla ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Pezinok na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu jej bolo ako navrhovateľke znemožnené zúčastniť sa pojednávania pred odvolacím súdom, predniesť svoje argumenty uvedené v odvolaní. Zdôraznila, že pred súdom prvého stupňa nemala právneho zástupcu, preto právo na právnu ochranu mienila využiť pred odvolacím súdom. Postup odvolacieho súdu, ktorý bez nariadenia pojednávania vo veci meritórne rozhodol hoci na to súhlas nedala, považovala za zmarenie práva na prístup k súdu. Ďalej namietala nepreskúma teľnosť rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa obmedzil len na odkaz na dôvody prvostupňového rozsudku. Navyše namietala aj nesprávne uvedenú spisovú značku 28P 33/ 2008 , hoci správna mala byť 28P 33/2009.

Odporca žiadal dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 238 O.s.p. v preskúmvanej veci predmetom ktorej je určenie vyživovacej povinnosti, neprihádza do úvahy, pretože uvedené ustanovenie, ktoré inak pripúšťa dovolanie proti zmeňujúcemu a v niektorých prípadoch aj proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vylučuje prípustnosť dovolania vo veciach upravených zákonom

o rodine (§ 238 ods. 4 O.s.p.) ibaže ide o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, o priznanie rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V súdnej veci súdy rozhodovali podľa ustanovenia § 62, 65, 75 Zákona o rodine. Zákon tu dovoľanie nepripúšťa. Súdna úprava tu zasahuje len do úpravy realizácie vzťahov medzi rodičmi a deťmi, pričom rodičovské práva ostávajú zachované. Dovoľanie proti rozsudku preto nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovoľaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovoľania smerujúceho proti zmeňujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovoľanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovoľanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadených súdom. Prípustnosť dovoľania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovoľateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovoľania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., na ktoré poukazovala dovoľateľka.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovoľanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by súdy v prejednávanej veci v prípade žalovanej nerešpektovali niektoré z týchto práv.

Z obsahu dovolania vyplýva výhrada, že krajský súd rozhodol bez pojednávania, k čomu podľa názoru dovolateľky nebol oprávnený. Vo všeobecnosti platí, že o odňatie možnosti konať pred súdom ide aj vtedy, ak odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania; o takýto prípad ale nejde, ak odvolací súd nenariadi pojednávanie rešpektujúc podmienky uvedené v § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne; v dôsledku toho dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 O.s.p.). V tomto prípade: a/ nebolo potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania a c/ obsah spisu nesvedčí o tom, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to dospel odvolací súd k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2009). Dovolateľke bolo súdom prvého stupňa umožnené na pojednávaní konanom 22.apríla 2009 predniesť všetky relevantné skutočnosti a to za prítomnosti odporcu, na záver jej súd umožnil aj zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Za odňatie možnosti prístupu k súdu nemožno považovať vek navrhovateľky ani to, že pred súdom prvého stupňa nebola zastúpená zástupcom práva znalým. Uvedený postup odvolacieho súdu nemal za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Nedôvodná a prípustnosť dovolania neumožňujúca je aj námietka týkajúca sa nedostatku dôvodov rozsudku odvolacieho súdu. Ustanovenie § 219 odsek 2 O.s.p. zakotvuje možnosť, aby ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, neuvádzať v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia všetky dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, ale umožňuje v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého prvostupňového rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (napr. judikatúru). V danom prípade odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu daným podmienkam vyhovuje.

K námietke dovolateľky týkajúcej sa nesprávnej spisovej značky dovolací súd uvádza nasledovné. Ustanovenie § 164 O.s.p. umožňuje súdu vykonať opravu aj bez návrhu, ak ide o chyby v písaní, počítaní alebo iné zrejme nesprávnosti. Musí teda ísť o celkom zjavne spoznatel'né pochybenia (napr. z rozporu výroku a odôvodnenia). Opraviť možno výrok rozsudku, jeho odôvodnenie i poučenie. V prípade, ak sa opravuje výrok rozsudku, musí sa tak urobiť opravným uznesením. V prípade opravy ostatných častí rozsudku môže sa tak urobiť priamo v rovnopisoch rozhodnutia, ktoré si súd za tým účelom od účastníkov vyžiada. Ak súd opravuje výrok rozsudku, má možnosť odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, pokiaľ opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť. V danom prípade išlo o chybné uvedenie spisovej značky iba v záhlaví napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, čo samo o sebe nespôsobuje nevykonateľnosť rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti .

Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, pretože si ich neuplatnil (§ 243b ods. 4 v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 29. júna 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Hrčková Marta